EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 22.8.2005
KOM(2005) 381 lopullinen

2005/0158 (COD)
2005/0159 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

yksinkertaistetun järjestelmän käyttöönotosta ulkorajoilla suoritettavissa henkilötarkastuksissa siten, että Tšekin tasavalta, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia ja Slovakia hyväksyvät yksipuolisesti tietyt asiakirjat kansallisia viisumejaan vastaaviksi alueidensa läpi tapahtuvaa kauttakulkua varten

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

yksinkertaistetun järjestelmän käyttöönotosta ulkorajoilla suoritettavissa henkilötarkastuksissa siten, että jäsenvaltiot hyväksyvät yksipuolisesti tietyt Sveitsin ja Liechtensteinin myöntämät oleskeluluvat alueidensa läpi tapahtuvaa kauttakulkua varten

(komission esittämät)

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

Toisten jäsenvaltioiden myöntämien matkustusasiakirjojen vastavuoroinen tunnustaminen on eräs perusperiaatteista luotaessa aluetta ilman sisärajoja. Tällä periaatteella pyritään siihen, että kolmannen maan kansalainen voi tiettyjen yhteiseen alueeseen täysimääräisesti osallistuvan jäsenvaltion myöntämien asiakirjojen nojalla saapua vapaasti yhteiselle alueelle ja/tai liikkua siellä vapaasti ilman muita edellytyksiä. Periaatteen onnistuneen täytäntöönpanon edellytyksenä ovat kumppanien keskinäinen luottamus asiakirjojen turvallisuuteen sekä yhteisiin kriteereihin ja menettelyihin perustuvat riittävät henkilötarkastukset tämän henkilöryhmän liikkuvuuteen liittyvien riskien välttämiseksi.

Voimassa olevassa Schengenin säännöstössä määrätään yhdenmukaisen viisumin vastavuoroisen tunnustamisen periaatteesta (Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen, jäljempänä 'Schengenin yleissopimuksen'[1], 10 artikla). Periaate vahvistetaan asetuksen (EY) N:o 539/2001[2] 2 artiklassa, jossa todetaan, että Schengen-alueeseen kuuluvan jäsenvaltion myöntämä viisumi on pätevä myös toisen Schengen-maan ulkorajojen ylittämiseksi lyhytaikaista oleskelua tai kauttakulkua varten. Nykyiset Schengenin säännöstön määräykset (Schengenin yleissopimuksen 18 ja 21 artikla) sisältävät myös pitkäaikaista oleskelua varten myönnettyjen viisumien ja Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden myöntämien oleskelulupien vastavuoroisen tunnustamisen. Vastavuoroisen tunnustamisen järjestelmä koskee kauttakulkua (18 artikla) ja lyhytaikaista oleskelua (21 artikla).

Uusissa jäsenvaltioissa liittymisasiakirjan 3 artiklassa määrätty ns. Schengenin säännöstön kaksivaiheinen täytäntöönpanomenettely merkitsee viisumisäännösten osalta sitä, että vaikka uusien jäsenvaltioiden on liittymisestään lähtien sovellettava asetuksen (EY) N:o 539/2001 säännöksiä ja siis vaadittava viisumi asetuksen liitteessä 1 lueteltujen kolmansien maiden kansalaisilta, niiden on jatkettava kansallisten viisumien myöntämistä kunnes neuvoston päätös näiden maiden täysimääräisestä yhdentymisestä Schengen-alueeseen tehdään.

Asetuksen N:o 539/2001 2 artiklassa oleva Schengen-viisumin määritelmä ei sisällä sitä mahdollisuutta, että Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavan valtion lyhytaikaista oleskelua varten myöntämä viisumi voitaisiin rinnastaa kansalliseen viisumiin, jonka on myöntänyt sellainen jäsenvaltio, joka ei ole täysimääräisesti mukana yhteisessä alueessa. Koska tällaista vastaavuutta ei siis ole, viimeksi mainittu jäsenvaltio voi sallia viisumipakon alaisten kolmannen maan kansalaisten kauttakulun ja oleskelun alueellaan ainoastaan vaatimalla heiltä kansallisen viisumin. Asetuksessa ei myöskään säädetä oleskelulupien ja viisumien vastaavuudesta.

Myöskään kauttakulkuun ja lyhytaikaiseen oleskeluun sovellettavia tunnustamista koskevia Schengenin sääntöjä ei sovelleta vanhojen ja uusien jäsenvaltioiden välillä heti liittymisestä alkaen. Näin ollen uusien jäsenvaltioiden on liittymisen jälkeen myönnettävä kansallinen viisumi niiden alueelle tuloa ja kauttakulkua varten niille kolmansien maiden kansalaisille,

---

[1] EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19.

[2] Asetus (EY) N:o 539/2001, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2001, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 851/2005, EUVL L 141, 04.06.2005, s. 3.

joilta asetuksen (EY) N:o 539/2001 mukaisesti vaaditaan viisumi, vaikka kyseisillä henkilöillä olisikin Schengen-oleskelulupa tai -viisumi tai Schengen-valtion myöntämä kansallinen viisumi pitkäaikaista oleskelua varten.

Vaikka kaikki Schengenin säännöstön ulkorajoja koskevat määräykset, mukaan luettuna Schengenin yleissopimuksen 5 artiklan 3 kohta, on jo luokiteltu niihin Schengenin säännöstön määräyksiin, joita uusien jäsenvaltioiden on sovellettava liittymisestä lähtien sekä keskinäisissä suhteissaan että uusien ja vanhojen jäsenvaltioiden välisissä suhteissa[3], tämä ei sinänsä merkitse sitä, että ne muodostaisivat oleskelulupien pakollisen vastavuoroisen tunnustamisen järjestelmän, koska eräs tällaisen järjestelmän välttämätön peruselementti – yhteisen käsikirjan liitteessä XI oleva luettelo kyseisistä oleskeluluvista – on tietoisesti ja nimenomaisesti jätetty pois luokasta I (liittymisestä alkaen sovellettavat määräykset). Tämä on täysin linjassa sen kanssa, että kaikki Schengenin säännöstön määräykset, joilla luodaan asiakirjojen (viisumien, oleskelulupien jne.) vastavuoroisen tunnustamisen järjestelmä, on sijoitettu luokkaan II (neuvoston määrittämästä päivämäärästä alkaen sovellettavat määräykset). Yleissopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa määritetään ja rajataan ainoastaan ne maahantulon edellytykset, jotka on tarkistettava.

Vastaavasti 5 artiklan 1 kohta käsittelee viisumipakon alaisten kolmansien maiden kansalaisten maahantulon edellytyksiä ilman, että siinä määrätään lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien vastavuoroisesta tunnustamisesta. Kyseinen 5 artiklan 1 kohta perustuu Schengenin yleissopimuksen 10 artiklassa määrättyyn lyhytaikaisten viisumien pakollisen vastavuoroisen tunnustamisen järjestelmään. Liittymispäivästä alkaen myös uusia jäsenvaltioita koskeva 5 artiklan 1 kohta ei velvoita vanhoja Schengen-valtioita tunnustamaan uusien jäsenvaltioiden myöntämiä viisumeja eikä uusia jäsenvaltioita tunnustamaan Schengen-viisumeja.

Lisäksi 5 artiklan 3 kohta koskee ainoastaan sellaisia kolmansien maiden kansalaisia, joilla on oleskelulupa ja jotka haluavat kulkea toisen jäsenvaltion alueen kautta palatakseen asuinpaikkaansa. Se ei koske henkilöitä, jotka haluavat kulkea jonkin jäsenvaltion alueen kautta matkustaakseen asuinjäsenvaltiostaan kolmanteen maahan. Edelleen 5 artiklan 3 kohdassa määrätty helpotus ei koske lyhytaikaista oleskelua varten myönnetyn viisumin haltijoita. Näin ollen kyseinen määräys ei sovellu ratkaisuksi useimpiin edellä kuvattuihin ongelmiin.

Eräät uudet jäsenvaltiot, joiden läpi kulkee maantieteellisesti tärkeitä kauttakulkureittejä, tunnustivat sijaintinsa takia ennen liittymistään Euroopan unioniin Schengen-valtioiden kauttakulkua ja/tai lyhytaikaista oleskelua varten myöntämät lyhytaikaiset yhdenmukaiset viisumit, pitkäaikaiset viisumit ja oleskeluluvat käytännössä kansallisia viisumejaan vastaaviksi. Kyseisten asiakirjojen tunnustaminen perustuu uusien jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisiin kahdenkeskisiin sopimuksiin tai yksipuolisiin kansallisiin päätöksiin[4]. Uudet jäsenvaltiot viittasivat hallinnollisiin vaikeuksiin, joita niille koituu

---

[3] Yleissopimuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaan ”Kauttakulkuoikeus myönnetään ulkomaalaiselle, jolla on jonkin sopimuspuolen myöntämä oleskelulupa […], paitsi jos hän on sen sopimuspuolen kansallisessa maahantulokieltoluettelossa, jonka ulkorajalle hän saapuu.”

[4] Esimerkiksi kahdenkeskisissä sopimuksissa, jotka Puola on allekirjoittanut Ukrainan, Valko-Venäjän ja Venäjän kanssa, on määräys, jonka mukaan kyseisten maiden kansalaiset, joilla on Schengen-viisumi tai -oleskelulupa, saavat kulkea Puolan kautta ilman Puolan myöntämää kauttakulkuviisumia. Sloveniassa oikeusperustan tällaisen asiakirjan tunnustamiselle kauttakulkua ja lyhyaikaista oleskelua varten muodostaa hallituksen päätös, joka perustuu epävirallisiin kahdenkeskisiin sopimuksiin Turkin, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian, Bosnia ja Hertsegovinan, Serbia ja Montenegron ja

Euroopan unioniin liittymisen jälkeen niiden korvattua aikaisemman tunnustamiskäytäntönsä uudella järjestelmällä, joka edellyttää niiden myöntävän kansallisen viisumin kauttakulkua tai lyhytaikaista oleskelua varten niille kolmansien maiden kansalaisille, joilla on Schengen-viisumi taikka Schengen-valtion myöntämä oleskelulupa tai kansallinen viisumi pitkäaikaista oleskelua varten. Ne toivat erityisesti esille niiden jäsenvaltioissa sijaitseville lähetystöille ja konsulaateille aiheutuvan merkittävän hallinnollisen taakan. Edelleen ne korostivat, että näiden järjestelmien piiriin kuuluvat henkilöt eivät ole minkäänlainen riskitekijä uusille jäsenvaltioille, sillä ovathan he käyneet läpi useita tiukkoja tarkastuksia Schengen-valtioissa ennen Schengen-viisumin, -oleskeluluvan tai kansallisen viisumin myöntämistä.

Lisäksi nykysääntöjen mukaan Schengen-maat eivät saa tunnustaa kolmansien maiden kuten Sveitsin tai Liechtensteinin myöntämiä oleskelulupia Schengen-alueen kauttakulkua tai lyhytaikaista oleskelua varten. Tämä merkitsee sitä, että kolmansien maiden kansalaisten, joilla on Sveitsin tai Liechtensteinin myöntämä oleskelulupa ja joilta vaaditaan viisumi, on haettava viisumia, kun he kulkevat yhteisen alueen kautta palatessaan lähtömaahansa. Vilkas kausiluonteinen liikkuvuus (esim. kesälomakaudella) aiheuttaa eräiden jäsenvaltioiden konsulaateille Sveitsissä ja Liechtensteinissa, joita tämä liikkuvuus niiden maantieteellisen sijainnin takia erityisesti koskee, raskaan hallinnollisen taakan, koska niiden on kyseisinä aikoina myönnettävä vaaditut viisumit ajoissa. Ulkomaiden kansalaisia koskevan Sveitsin keskusrekisterin huhtikuussa 2003 tekemän selvityksen mukaan tällaisen kausiluontoisen kauttakulun piiriin kuului 514 250 henkilöä. Sama koskee Liechtensteinin myöntämien oleskelulupien haltijoiden kauttakulkua, vaikka määrät ovatkin siellä pienempiä[5].

Sveitsin viranomaiset eivät tällä hetkellä vaadi viisumia (heinäkuussa 2000 voimaan tulleen lain nojalla) Euroopan unionin jäsenvaltioiden myöntämien oleskelulupien haltijoilta. Sveitsi tunnustaa yksipuolisesti Euroopan unionin jäsenvaltioiden myöntämät oleskeluluvat sen kansallista viisumia vastaaviksi kauttakulkua ja lyhytaikaista oleskelua varten. Pitkällä aikavälillä kysymys Sveitsin oleskelulupien tunnustamisesta ratkaistaan 25. lokakuuta 2004 allekirjoitetulla sopimuksella Sveitsin osallistumisesta Schengenin säännöstöön. Sopimuksen allekirjoittaminen ja ratifiointi vievät kuitenkin vielä jonkin aikaa. Lisäksi sopimuksen täytäntöönpanon kaikkien ennakkoedellytysten arviointi on suoritettava ennen kuin Sveitsi voi täysimääräisesti osallistua Schengenin säännöstöön. Jäsenvaltioiden etu kuitenkin vaatii, että tämänhetkinen ongelma on ratkaistava nopeasti.

Koska säännöstössä ei ole erityisiä määräyksiä, joiden avulla edellä esitettyihin kysymyksiin voitaisiin vastata myönteisesti ja löytää jäsenvaltioille soveltuva ratkaisu, komissio on

---

Venäjän kanssa. Unkari on allekirjoittanut samankaltaisia määräyksiä sisältävät kahdenkeskiset sopimukset Serbia ja Montenegron ja Ukrainan kanssa.

[5] Kun asiasta oli keskusteltu ensimmäistä kertaa asiaa käsittelevässä neuvoston työryhmässä, jäsenvaltiot yrittivät ratkaista ongelman kauttakulkuviisumia koskevien nykyisten säännösten puitteissa (yhteisen konsuliohjeiston 1.2.1.2 kohta) käyttämällä mahdollisuutta myöntää pitkään (yhden tai kaksi vuotta) voimassa olevia kauttakulkuviisumeja ja sallimalla useamman kuin yhden kauttakulun. Tällainen käytännön järjestely ei kuitenkaan ollut riittävä ratkaisu. Asianomaiset jäsenvaltiot eivät ole panneet sitä järjestelmällisesti ja yhtenäisellä tavalla täytäntöön, ja sen viisumihakemusten määrän vähentämiseen tähtäävä vaikutus on ollut vähäinen. Asianomaiset henkilöt liikkuvat nimittäin periaatteessa kerran vuodessa, joten vuoden voimassa oleva toistuvaisviisumi ei ole paras väline heidän liikkuvuutensa helpottamiseksi. Koska Sveitsin oleskeluluvat ovat voimassa yhden vuoden ja ne voidaan uusia, paikalliset konsulaatit eivät voi myöntää kauttakulkuviisumeja, joiden voimassaoloaika olisi pidempi. Saatujen kokemusten perusteella jäsenvaltiot asettuivat tässä asiassa pitkäaikaisen ratkaisun kannalle, jossa otetaan huomioon se, että helpotuksesta hyötyvät henkilöt eivät ole riskitekijöitä, sillä he asuvat ja työskentelevät laillisesti Sveitsissä ja Liechtensteinissa.

tarkastellut mahdollisuutta ottaa käyttöön yksipuoliseen tunnustamiseen perustuva erityisjärjestelmä.

2. KAKSI EHDOTUSTA

Edellä kuvattujen ongelmien ratkaisemiseksi komissio on tarkastellut tarvetta löytää soveltuva ratkaisu, jolla taattaisiin korkea turvallisuuden taso ja vältettäisiin heikentämästä olennaisia periaatteita ja Schengen-alueen sujuvaa toimintaa.

Tämän seurauksena ehdotetaan kahta säädöstä:

Uusien jäsenvaltioiden osalta: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös yksinkertaistetun järjestelmän käyttöönotosta ulkorajoilla suoritettavissa henkilötarkastuksissa siten, että uudet jäsenvaltiot tunnustavat siirtymäaikana yksipuolisesti tietyt Schengen-valtioiden myöntämät asiakirjat, sekä mahdollisuudesta laajentaa tunnustamisjärjestely koskemaan muiden uusien jäsenvaltioiden myöntämiä asiakirjoja (2.1 kohta).

Tätä varten komissio on ottanut huomioon:

- uusien jäsenvaltioiden erityistarpeet viisumiasioissa siirtymäaikana kunnes ne liittyvät Schengen-alueeseen täysimääräisesti, jolloin niihin aletaan soveltaa säännöstön sisältämiä vastavuoroisen tunnustamisen sääntöjä;

- tiukat tarkastukset, joihin kolmansien maiden kansalaiset joutuvat ennen kuin jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset myöntävät heille Schengen-alueen tai kansallisen asiakirjan;

- tämän henkilöryhmän uusille jäsenvaltioille aiheuttaman riskin vähäisyyden.

Sveitsin ja Liechtensteinin myöntämien oleskelulupien osalta: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös yksinkertaistetun järjestelmän käyttöönotosta ulkorajoilla suoritettavissa henkilötarkastuksissa siten, että tietyt Sveitsin ja Liechtensteinin myöntämät oleskeluluvat hyväksytään yksipuolisesti jäsenvaltioiden viisumeja vastaaviksi jäsenvaltioiden alueiden kauttakulkua varten (2.2 kohta).

Erityisjärjestelyn määrittämiseksi komissio on ottanut huomioon:

- jatkuvat hallinnolliset vaikeudet, joista eräät Sveitsissä ja Liechtensteinissa sijaitsevat jäsenvaltioiden konsulaatit ovat ilmoittaneet ja jotka johtuvat viisumien myöntämisestä kyseisissä maissa laillisesti asuville ja työskenteleville kolmansien maiden kansalaisille;

- sen riskin vähäisyys, joka jäsenvaltioille aiheutuu Sveitsin ja Liechtensteinin myöntämien oleskelulupien haltijoiden kauttakulusta jäsenvaltioiden alueiden läpi.

2005/0158 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

yksinkertaistetun järjestelmän käyttöönotosta ulkorajoilla suoritettavissa henkilötarkastuksissa siten, että Tšekin tasavalta, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia ja Slovakia hyväksyvät yksipuolisesti tietyt asiakirjat kansallisia viisumejaan vastaaviksi alueidensa läpi tapahtuvaa kauttakulkua varten

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen[6],

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 1 kohdan nojalla Euroopan unioniin 1 päivänä toukokuuta 2004 liittyneiden jäsenvaltioiden on kyseisestä päivämäärästä alkaen vaadittava viisumi niiden kolmansien maiden kansalaisilta, jotka on lueteltu luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, 15 päivänä maaliskuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001[7] liitteessä I.

(2) Vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdan mukaan Schengenin säännöstön määräyksiä lyhytaikaisten yhdenmukaisten viisumien myöntämistä koskevista edellytyksistä ja kriteereistä sekä viisumien vastavuoroisesta tunnustamisesta ja oleskelulupien ja viisumien vastaavuudesta sovelletaan uusissa jäsenvaltioissa vasta kun neuvosto on tehnyt asiaa koskevan päätöksen. Määräykset kuitenkin sitovat uusia jäsenvaltioita liittymispäivästä alkaen.

(3) Uusien jäsenvaltioiden on näin ollen myönnettävä kansallinen viisumi maahantuloa tai niiden alueen läpi tapahtuvaa kauttakulkua varten kolmansien maiden kansalaisille, joilla on Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavan jäsenvaltion myöntämä yhdenmukainen viisumi tai pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa, tai vastaava toisen uuden jäsenvaltion myöntämä asiakirja.

(4) Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden ja uusien jäsenvaltioiden myöntämien asiakirjojen haltijat eivät ole uusille jäsenvaltioille minkäänlainen riskitekijä, sillä toiset jäsenvaltiot ovat suorittaneet heille kaikki tarvittavat tarkastukset. Jotta vältettäisiin perusteettoman hallinnollisen lisätaakan aiheuttaminen uusille jäsenvaltioille, olisi otettava käyttöön yhteiset säännöt, joiden

---

[6] EUVL C […], [..], s. […].

[7] EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 851/2005 (EUVL L 141, 04.06.2005, s.3).

nojalla uudet jäsenvaltiot voivat yksipuolisesti hyväksyä kyseiset asiakirjat niiden kansallisia viisumeja vastaaviksi ja ottaa käyttöön tähän yksipuoliseen vastaavuuteen perustuvan yksinkertaistetun järjestelmän ulkorajoilla suoritettavia henkilötarkastuksia varten.

(5) Yhteisiä sääntöjä olisi sovellettava siirtymäaikana vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa neuvoston päätöksessä täsmennettävään päivämäärään saakka.

(6) Tietyn asiakirjan tunnustaminen olisi rajattava siten, että se koskee ainoastaan kauttakulkua yhden tai useamman uuden jäsenvaltion kautta ilman, että tämä vaikuttaa uusien jäsenvaltioiden mahdollisuuteen myöntää kansallinen viisumi lyhytaikaista oleskelua varten. Yhteiseen järjestelmään osallistumisen olisi oltava vapaaehtoista eikä se saisi aiheuttaa lisävelvoitteita uusille jäsenvaltioille kuten vuoden 2003 liittymisasiakirjassa täsmennetään.

(7) Yhteisiä sääntöjä olisi sovellettava Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden myöntämiin lyhytaikaisiin yhdenmukaisiin viisumeihin, pitkäaikaisiin viisumeihin ja oleskelulupiin sekä muiden uusien jäsenvaltioiden myöntämiin lyhytaikaisiin viisumeihin, pitkäaikaisiin viisumeihin ja oleskelulupiin.

(8) Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen[8] (jäljempänä 'Schengenin yleissopimus') 5 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen maahantuloedellytysten on täytyttävä lukuun ottamatta 5 artiklan 1 kohdan b alakohtaa, siltä osin kuin tällä päätöksellä otetaan käyttöön yksipuolisen tunnustamisen järjestelmä uusien jäsenvaltioiden myöntämien kansallisten kauttakulkuviisumien ja Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden myöntämien tiettyjen asiakirjojen sekä muiden uusien jäsenvaltioiden myöntämien vastaavien asiakirjojen välillä.

(9) Koska ehdotetun toimen tavoitetta, joka on ottaa käyttöön uusien jäsenvaltioiden soveltama yksipuolisen tunnustamisen järjestelmä, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten takia paremmin saavuttaa yhteisön tasolla, yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tällä päätöksellä otetaan käyttöön ulkorajoilla tehtävissä henkilötarkastuksissa käytettävä yksinkertaistettu järjestelmä, joka perustuu siihen, että Tšekin tasavalta, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia ja Slovakia (jäljempänä 'uudet jäsenvaltiot') saavat yksipuolisesti tunnustaa omia kansallisia viisumejaan vastaaviksi niiden alueen läpi tapahtuvaa kauttakulkua varten tietyt asiakirjat, joita Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavat jäsenvaltiot myöntävät, ja asiakirjat, joita muut uudet jäsenvaltiot myöntävät

[8] EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19.

kolmansien maiden kansalaisille, joilta vaaditaan viisumi asetuksen (EY) N:o 539/2001 nojalla.

2 artikla

1. Uusi jäsenvaltio voi hyväksyä kauttakulkua varten kansallista viisumiaan vastaaviksi seuraavat Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden myöntämät asiakirjat niiden haltijoiden kansallisuudesta riippumatta:

i) Schengenin sopimuksesta tehdyn yleissopimuksen 10 artiklassa tarkoitettu ’yhdenmukainen viisumi’;

ii) Schengenin sopimuksesta tehdyn yleissopimuksen 18 artiklassa tarkoitettu ’viisumi pitkäaikaista oleskelua varten’;

iii) yhteisen konsuliohjeiston liitteeseen IV sisältyvä ’oleskelulupa’.

2. Jos uusi jäsenvaltio päättää soveltaa tätä päätöstä, sen on tunnustettava kaikki 2 kohdassa tarkoitetut Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden myöntämät asiakirjat asiakirjan myöntäneestä valtiosta riippumatta.

3 artikla

Uusi jäsenvaltio, joka soveltaa 2 artiklaa, voi lisäksi tunnustaa kauttakulkua varten kansallista viisumiaan vastaaviksi yhden tai useamman toisen uuden jäsenvaltion myöntämät kansalliset lyhytaikaiset viisumit, pitkäaikaiset viisumit ja oleskeluluvat.

Liitteessä on lueteltu ne uusien jäsenvaltioiden myöntämät asiakirjat, jotka voidaan tunnustaa tämän päätöksen nojalla.

4 artikla

Jäsenvaltiot voivat tunnustaa asiakirjan kauttakulkua varten omaa kansallista viisumiaan vastaavaksi ainoastaan, jos kolmannen maan kansalaisen kauttakulku uuden jäsenvaltion alueen läpi kestää enintään viisi päivää.

Edellä 2 ja 3 artiklassa tarkoitettujen asiakirjojen on oltava voimassa kauttakulkuun kuluvan ajan.

Kertaviisumi, jota on käytetty Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavaan jäsenvaltioon saapumista varten, on voimassa haltijan paluumatkalla saman uuden jäsenvaltion alueen kauttakulkua varten.

5 artikla

Uusien jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle päätöksestään soveltaa tätä päätöstä 10 työpäivän kuluessa tämän päätöksen voimaantulosta.

Komissio julkaisee uusien jäsenvaltioiden antamat ilmoitukset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

6 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Päätöstä sovelletaan siihen päivämäärään saakka, jonka neuvosto täsmentää vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdan nojalla tehtävällä päätöksellä.

7 artikla

Tämä päätös on osoitettu Tšekin tasavallalle, Virolle, Kyprokselle, Latvialle, Liettualle, Unkarille, Maltalle, Puolalle, Slovenialle ja Slovakialle.

Tehty Brysselissä […] päivänä […] kuuta […].

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

LIITE

Luettelo uusien jäsenvaltioiden myöntämistä asiakirjoista

TŠEKIN TASAVALTA

Viisumit

– **Vízum k pobytu do 90 dnů** – (*viisumi lyhytaikaista oleskelua varten*)

– **Vízum za účelem převzetí povolení k pobytu VR** – (*viisumi oleskeluluvan noutamista varten)*

– **Vízum k pobytu nad 90 dnů** – (*viisumi pitkäaikaista oleskelua varten*)

– **Diplomatické vízum** – (*diplomaattiviisumi*)

– **Zvláštní vízum** – (*erityisviisumi*)

– **Vízum za účelem strpění VS** – (*viisumi poikkeuksellista maahanjäämislupaa varten*)

– **Vstupní vízum VV** – (*maahantuloviisumi)*

– **Vízum za účelem dočasné ochrany VG** – (*viisumi tilapäistä suojelua varten*)

Oleskeluluvat

– **Prukaz o povoleki k pobytu pro statniko prislusnika** (*oleskelulupa ulkomaalaisille*)[9]

  – pitkäaikainen oleskelulupa (voimassa – erääntymispäivään asti – enintään yhden vuoden, jatkaminen on mahdollista)

  – pysyvä oleskelulupa (myönnetään Tšekin tasavallan alueella yli 10 vuoden ajan oleskeleville ulkomaalaisille. Tätä aikaedellytystä ei sovelleta, jos ulkomaalainen on Tšekin tasavallan kansalaisen läheinen perheenjäsen (perheen yhdistäminen) tai jos ulkomaalainen on oleskellut Tšekin tasavallassa yli 8 vuoden ajan ja muut laissa määrätyt edellytykset täyttyvät (Tšekin tasavallan ulkomaalaislain no. 326/1999 Col. 66 §).

KYPROS

Viisumit

– **Lentokenttien kauttakulkuviisumit**

– **Kauttakulkuviisumit**

– **Matkustusviisumit** (kertaviisumi, kahden kerran viisumi, toistuvaisviisumi)

Oleskeluluvat

– **Väliaikainen oleskelulupa** (työntekijä, vierailija, opiskelija)

– **Maahantulolupa** (työntekijä, opiskelija)

– **Maahanmuuttolupa** (pysyvä lupa)

---

[9] Samantyyppinen asiakirja kaikille eri vaihtoehdoille; voimassaoloaika ilmoitetaan tarrassa.

LATVIAN TASAVALTA

Viisumit

– **Latvijas vīza - Kategorija C** (*viisumi lyhytaikaista oleskelua varten*)

– **Latvijas vīza - Kategorija D** (*viisumi pitkäaikaista oleskelua varten*)

Oleskeluluvat

– **Pastāvīgās uzturēšanās atļauja** (*pysyvä oleskelulupa*) [10]

– **Termiņuzturēšanās atļauja** (*väliaikainen oleskelulupa; voimassaolo vaihtelee kuudesta kuukaudesta kymmeneen vuoteen*)

– **Uzturēšanās atļauja** (*oleskelulupa*)[11]

  – **Termiņa** (väliaikainen oleskelulupa; voimassaolo vaihtelee kuudesta kuukaudesta kymmeneen vuoteen)

  – **Atļaujas veids – pastāvīgās** (pysyvä oleskelulupa)

LIETTUAN TASAVALTA

Viisumit

– **Trumpalaikė viza** (*viisumi lyhytaikaista oleskelua varten)*

– **Ilgalaikė viza** (*viisumi pitkäaikaista oleskelua varten*)

Oleskeluluvat

– **Leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje** (väliaikainen oleskelulupa; voimassaolo vaihtelee yhdestä viiteen vuoteen)

– **Leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje** (pysyvä oleskelulupa)

UNKARI

Viisumit

– **Rövid időtartamú beutazóvízum** (*viisumi lyhytaikaista oleskelua varten*)

– **Tartózkodási vízum** (*viisumi pitkäaikaista oleskelua varten*)

Oleskeluluvat

– **Tartózkodási engedély** (oleskelulupa; voimassa yhdestä neljään vuoteen, jatkaminen mahdollista)

– **Letelepedési engedély** (sijoittautumislupa; oikeuttaa haltijan oleskelemaan Unkarissa ennalta määräämättömän ajan, asiakirja on voimassa 5 vuotta)

– **Bevándorlási engedély** (maahanmuuttolupa)[12]

---

[10] Myönnetty ennen 1 päivää toukokuuta 2004.

[11] Myönnetty ennen 1 päivää toukokuuta 2004.

[12] Tätä lupaa ei ole enää myönnetty 1 päivästä tammikuuta 2002, mutta aikaisemmin myönnetyt luvat ovat edelleen voimassa; asianomaisilla ulkomaalaisilla henkilöillä on henkilökortit.

MALTA

Viisumit

– **Lentokenttien kauttakulkuviisumit**

– **Kauttakulkuviisumit** (enintään 5 päivää)

– **Lyhytaikaiset tai matkustusviisumit** (kerta- tai toistuvaisviisumi)

– **Pitkäaikaiset viisumit** (*sallii muussa kuin maahanmuuttotarkoituksessa Maltan valtion alueelle pyrkivien kolmannen maan kansalaisten oleskella alueella yli 90 päivää*)

– **Ryhmäviisumit** (oleskelu enintään 30 päivää)

PUOLA

Viisumit

– **Wiza wjazdowa** (maahantuloviisumi, oleskelu yleensä enintään kaksi viikkoa, voimassa enintään yhden vuoden)

– **Wiza pobytowa krotkoterminowa** (viisumi lyhytaikaista oleskelua varten, oleskelu enintään kolme kuukautta, voimassa enintään viisi vuotta, mutta yleensä yhden vuoden)

– **Wiza pobytowa dlugoterminowa** (viisumi pitkäaikaista oleskelua varten, oleskelu enintään yhden vuoden, voimassa enintään viisi vuotta, mutta yleensä yhden vuoden)

– **Wiza dyplomatyczna** (diplomaattiviisumi, oleskelu enintään kolme kuukautta kuukauden kuukauden aikana, voimassa enintään viisi vuotta, mutta yleensä kuusi kuukautta)

– **Wiza sluzbowa** (palveluviisumi, oleskelu enintään kolme kuukautta kuukauden kuukauden aikana, voimassa enintään viisi vuotta, mutta yleensä kuusi kuukautta)

– **Wiza kurierska** (diplomaattipostiviisumi, oleskelu enintään 10 päivää, voimassa enintään kuusi kuukautta)

Oleskeluluvat

– **Karta pobytu** (pysyvä oleskelulupa, ‘PL’-sarjaa, myönnetty 1 päivän heinäkuuta 2001 jälkeen, voimassa enintään 10 vuotta, ulkomaalaiselle, joka on saanut väliaikaisen oleskeluluvan, pysyvän oleskeluluvan, pakolaisaseman tai määräaikaisen oleskeluluvan)

– **Karta stalego pobytu** (pysyvä oleskelulupa, ‘XS’-sarjaa, myönnetty ennen 30 päivää kesäkuuta 2001, ulkomaalaiselle, joka on saanut pysyvän oleskeluluvan; voimassa kymmenen vuotta; viimeinen tämän sarjan lupa on voimassa 29 päivään kesäkuuta 2011)

– **Legitymacja dyplomatyczna** (diplomaattikortti – beige, myönnetään lähetystöjen akkreditoiduille suurlähettiläille ja diplomaattikuntaan kuuluvalle henkilökunnalle)

– **Legitymacja konsularna** (zielona) (konsulikortti – vihreä, myönnetään konsulaattiedustustojen päälliköille ja henkilökunnalle)

– **Legitymacja sluzbowa** (palvelukortti, myönnetään lähetystöjen hallinnolliselle, tekniselle ja palveluhenkilöstölle)

SLOVENIA

Viisumit

– **Vizum za vstop** (*maahantuloviisumi*)

– **Vizum za kratkoročno bivanje C** – *(viisumi lyhytaikaista oleskelua varten)*

– **Vizum za daljše bivanje D** – *(viisumi pitkäaikaista oleskelua varten)*

Oleskeluluvat

– **Dovoljenje za stalno prebivanje** (*pysyvä oleskelulupa*)

– **Dovoljenje za začasno prebivanje** (*väliaikainen oleskelulupa; voimassa enintään vuoden ellei Slovenian ulkomaalaislaissa toisin määrätä*)

SLOVAKIA

Viisumit

– **Krátkodobé vízum** (*viisumi lyhytaikaista oleskelua varten*)

– **Dlhodobé vízum** (*viisumi pitkäaikaista oleskelua varten*)

Oleskeluluvat

– **Prechodný pobyt** (väliaikainen oleskelulupa; myönnetään Slovakian tasavallassa oleskeleville ulkomaalaisille, voimassa enintään yhden vuoden ja mahdollista uusia enintään viideksi vuodeksi)

– **Trvalý pobyt** (pysyvä oleskelulupa; aluksi voimassa kolme vuotta ja sen jälkeen pysyvästi)

2005/0159 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

yksinkertaistetun järjestelmän käyttöönotosta ulkorajoilla suoritettavissa henkilötarkastuksissa siten, että jäsenvaltiot hyväksyvät yksipuolisesti tietyt Sveitsin ja Liechtensteinin myöntämät oleskeluluvat alueidensa läpi tapahtuvaa kauttakulkua varten

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 2 kohdan a alakohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen[13],

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen[14] (jäljempänä 'Schengenin yleissopimus') 21 artiklassa määrätään, että Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden myöntämät oleskeluluvat tunnustetaan vastavuoroisesti yhdenmukaista viisumia vastaaviksi.

(2) Yhteisön voimassa olevissa säännöissä ei kuitenkaan määrätä ulkorajoilla suoritettavia henkilötarkastuksia koskevasta yksinkertaistetusta järjestelmästä, jonka mukaan kolmansien maiden myöntämät oleskeluluvat tunnustettaisiin yhdenmukaista viisumia vastaaviksi yhteisen alueen kauttakulkua tai lyhytaikaista oleskelua yhteisellä alueella varten.

(3) Kolmansien maiden kansalaisten, joilla on Sveitsin myöntämä oleskelulupa ja joilta vaaditaan viisumi luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, 15 päivänä maaliskuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001[15] nojalla, on haettava viisumia kulkeakseen yhteisen alueen kautta paluumatkallaan lähtömaahansa. Jäsenvaltioiden Sveitsissä sijaitsevat konsulaatit ovat tämän seurauksena joutuneet käsittelemään suuren määrän tällaisten kolmansien maiden kansalaisten jättämiä viisumihakemuksia. Vastaavia vaikeuksia ovat aiheuttaneet Liechtensteinin myöntämien oleskelulupien haltijoiden viisumihakemukset.

---

13 EUVL C […], […], s. […].

14 EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19.

15 EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 851/2005 (EUVL L 141, 04.06.2005, s.3).

(4) Euroopan unioniin 1 päivänä toukokuuta 2004 liittyneiden uusien jäsenvaltioiden on Schengenin säännöstön kaksivaiheisen täytäntöönpanomenettelyn takia kyseisestä päivämäärästä lähtien myönnettävä viisumi kolmansien maiden kansalaisille, joilla on Sveitsin tai Liechtensteinin myöntämä oleskelulupa ja joilta vaaditaan viisumi asetuksen (EY) N:o 539/2001 nojalla. Eräät uusista jäsenvaltioista ovat ilmaisseet huolensa kasvavasta hallinnollisesta taakasta, joka tästä niiden Sveitsissä ja Liechtensteinissa sijaitseville konsulaateille aiheutuu.

(5) Ei näytä tarpeelliselta, että jäsenvaltioiden olisi vaadittava tähän ryhmään kuuluvilta henkilöiltä viisumi, sillä jäsenvaltioille aiheutuva laittoman maahanmuuton riski on heidän kohdallaan vähäinen.

(6) Jotta tilanne sekä Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden että uusien jäsenvaltioiden Sveitsissä ja Liechtensteinissa sijaitsevissa konsulaateissa saataisiin ratkaistua, ulkorajoilla tapahtuvia henkilötarkastuksia varten olisi otettava käyttöön yksinkertaistettu järjestelmä, joka perustuu siihen, että tietyt Sveitsin ja Liechtensteinin viranomaisten myöntämät oleskeluluvat tunnustetaan yksipuolisesti yhdenmukaisia tai kansallisia viisumeja vastaaviksi.

(7) Tunnustaminen olisi rajattava koskemaan ainoastaan kauttakulkua, mutta jäsenvaltioilla olisi edelleen mahdollisuus myöntää viisumeja lyhytaikaista oleskelua varten.

(8) Tunnustamista koskevan järjestelmän soveltamisen olisi oltava pakollista Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltaville jäsenvaltioille ja vapaaehtoista uusille jäsenvaltioille, jotka soveltavat siirtymäaikana päätöstä … neuvoston täsmentämään päivämäärään asti vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

(9) Schengenin yleissopimuksen 5 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen maahantuloedellytysten on täytyttävä lukuun ottamatta 5 artiklan 1 kohdan b alakohtaa, siltä osin kuin tällä päätöksellä otetaan käyttöön vastaavuusjärjestelmä kauttakulkuviisumien ja Sveitsin ja Liechtensteinin myöntämien oleskelulupien välillä.

(10) Koska toteutettavan toimen tavoite vaikuttaa suoraan viisumeja koskevaan yhteisön säännöstöön eikä tavoitetta voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten takia paremmin saavuttaa yhteisön tasolla, yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

(11) Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan osalta tällä päätöksellä kehitetään Schengenin säännöstön määräyksiä, joten se kuuluu tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä 17 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/437/EY[16] 1 artiklan A kohdassa tarkoitettuun alaan.

(12) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan

[16] EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31.

mukaisesti Tanska ei osallistu tämän neuvoston päätöksen tekemiseen eikä päätös siten sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tämä päätös perustuu Schengenin säännöstöön Euroopan yhteisön perustamissopimuksen kolmannen osan IV osaston määräysten mukaisesti, Tanska kuitenkin päättää pöytäkirjan 5 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on tehnyt tämän päätöksen, saattaako se päätöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään.

(13) Tällä asetuksella kehitetään sellaisia Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Schengenin säännöstön sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia tehdyn pöytäkirjan 4 ja 5 artiklan nojalla, joten Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu päätöksen tekemiseen, päätös ei sido sitä, eikä päätöstä sovelleta siihen.

(14) Tällä asetuksella kehitetään sellaisia Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Schengenin säännöstön sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia tehdyn pöytäkirjan 4 ja 5 artiklan nojalla, joten Irlanti ei osallistu päätöksen tekemiseen, päätös ei sido sitä, eikä päätöstä sovelleta siihen,

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tällä päätöksellä otetaan käyttöön ulkorajoilla tapahtuvia henkilötarkastuksia varten yksinkertaistettu järjestelmä, joka perustuu siihen, että jäsenvaltiot tunnustavat yksipuolisesti Sveitsin ja Liechtensteinin sellaisille kolmansien maiden kansalaisille, joilta vaaditaan viisumi asetuksen (EY) N:o 539/2001 nojalla, myöntämät oleskeluluvat jäsenvaltioiden yhdenmukaisia tai kansallisia viisumeja vastaaviksi kauttakulkutarkoituksissa.

2 artikla

Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden on yksipuolisesti tunnustettava liitteessä luetellut Sveitsin ja Liechtensteinin myöntämät oleskeluluvat.

Uudet jäsenvaltiot, jotka soveltavat yksinkertaistetun järjestelmän käyttöönotosta ulkorajoilla suoritettavissa henkilötarkastuksissa siten, että Tšekin tasavalta, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia ja Slovakia hyväksyvät yksipuolisesti tietyt asiakirjat kansallisia viisumejaan vastaaviksi alueidensa läpi tapahtuvaa kauttakulkua varten tehtyä päätöstä …, voivat yksipuolisesti tunnustaa tämän päätöksen liitteessä mainitut oleskeluluvat kansallisia viisumejaan vastaaviksi neuvoston vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti täsmentämään päivämäärään asti.

3 artikla

Kolmannen maan kansalaisen kauttakulku jäsenvaltion tai jäsenvaltioiden alueen läpi saa kestää enintään viisi päivää.

Liitteessä lueteltujen asiakirjojen on oltava voimassa kauttakulkuun kuluvan ajan.

4 artikla

Uusien jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle päätöksestään soveltaa tätä päätöstä 10 työpäivän kuluessa tämän päätöksen voimaantulosta. Komissio julkaisee uusien jäsenvaltioiden antamat ilmoitukset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

5 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

6 artikla

Tämä päätös on osoitettu jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä […] päivänä […] kuuta […].

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

LIITE 1

Luettelo 2 artiklassa tarkoitetuista Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin myöntämistä oleskeluluvista

A. SVEITSIN MYÖNTÄMÄT OLESKELULUVAT

– Ausländerausweis B / Livret pour étrangers B / Libretto per stranieri B / Legitimaziun d'esters B

(väliaikainen oleskelulupa, tyyppi B; myönnetään kolmi- tai nelikielisinä toisintoina)

(harmaa)

– Ausländerausweis C / Livret pour étrangers C / Libretto per stranieri C

(pysyvä oleskelulupa, tyyppi C) (vihreä)

– Ausländerausweis Ci / Livret pour étrangers Ci / Libretto per stranieri Ci

(oleskelulupa, tyyppi Ci, hallitusten välisten organisaatioiden ja Sveitsin valaliiton ulkomaisten edustustojen virkamiesten perheenjäsenille; koskee mukana seuraavaa kumppania ja alle 21-vuotiaita lapsia) (punainen)

B. LIECHENSTEININ MYÖNTÄMÄT OLESKELULUVAT

– Jahresaufenthaltsbewilligung (väliaikainen oleskelulupa)

– Niederlassungs bewilligung (sijoittautumislupa, jonka voimassaoloa ei ole rajoitettu).

GENERAL ANNEX

1. LEGAL ANALYSIS:

1.1 EP and Council Decision introducing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by Czech Republic, Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Hungary, Malta, Poland, Slovenia, Slovakia of certain documents as equivalent to their national visas for the purposes of transit through their territories.

The proposed Decision is based on Article 62(2) of the Treaty establishing the European Community and is addressed to the new Member States. According to Article 62 (2), the Community can adopt measures on the crossing of the external borders of the Member States: first of all (point 2a), measures establishing "standards and procedures to be followed by Member States in carrying out checks on persons at such borders"; these measures deal in particular with the conditions for entry in view of a short stay in or transit through the area without internal borders; secondly (point 2b), measures on rules on visas for intended stays of no more than three months – including transit – in the Schengen area, i.e. on the prior authorisation required or not for crossing the external borders.

Article 62 (2) (a) deals with the procedures for the carrying out of checks on persons crossing the external borders. This includes the control on required visas and authorisations; Article 62 (2) (b) deals with the matter of the uniform visa. One of the basic principles underlying the creation of an area without internal borders is that an authorisation given by one Member State being part of this area is also valid for crossing the external borders of the other Member States that are part of that area without internal borders. In an area without internal frontiers, such a mutual recognition of visa is compulsory. This is also true for the principle of the equivalence between a residence permit issued by another Member State and a visa issued by national authorities.

As long as some Member States are applying the Schengen provisions on the crossing of external borders (point 2a) and on the visa lists (point 2b(i)), without being part of the area without internal borders, the compulsory mutual recognition cannot be imposed. However, it can be envisaged that a simplified regime can be established as regards the controls by the new Member States on certain persons crossing the external borders. This is the case as regards those third country nationals who hold visas and residence permits issued by Schengen Member States or another new Member State. These third country nationals having gone through strict screening either by a Schengen Member State or by another new Member State are not considered to present a threat to public policy or to represent a risk of illegal immigration. This being so, Member States not yet participating in the area without internal borders should be allowed to unilaterally recognise visa and residence permits issued by Schengen states or by another new Member State. -

The regime will thus allow new Member States to simplify the control at the external borders by unilaterally recognising certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis as well as similar national documents issued by other new Member States. The regime will be applicable till the end of the transitory period and the full participation of the new Member States in the area without internal borders, date from which the mutual recognition of such documents becomes compulsory.

The recognition regime would be limited to the purpose of transit through the territory of new Member States. Such a limitation is necessary in order to avoid any risk of confusion or bad implementation of the current Schengen rules on visa which define the state responsible for a visa application (it is the State in whose territory is located the main destination of the visit or the State of the first entry). In fact, the correct implementation of the Schengen rules regarding the State responsible for issuing a visa could be challenged if, on the basis of a visa issued by a Schengen State, a third country national was authorized to enter the territory of a new Member State for a short stay of up to 90 days.

The documents selected for the recognition regime are:

- the uniform visa issued by a Schengen State in compliance with the common rules laid down in the Common Consular instructions (transit, short term or travel, group visa);

- national long stay visas issued by a Schengen State according to their national legislation;

- residence permits issued by a Schengen State and which are included in Annex IV of the Common Consular Instructions which lists the documents entitling their holders to enter the Schengen area without a visa ;

- the national short term and long term visas as well as the residence permits issued by another new Member State.

Taking into account the existing rules on transit visas in the Common Consular Instructions as well as the geographical situation of new Member States, the duration of the transit period may not exceed five days. The introduction of a unilateral recognition regime by a Community instrument would not impose any new obligations to new Member States in addition to those listed in the 2003 Act of Accession and would thus not constitute a derogation from the 2003 Act of Accession. The purpose of the proposed rules is to allow unilateral recognition of certain documents (issued by Member States fully implementing the Schengen acquis or new Member States) by new Member States keen to avoid administrative difficulties that would accompany the issue of national visas for third country nationals, holders of such documents. The proposed regime will be implemented on an optional basis: new Member States have the possibility either to implement the new instrument or to continue issuing national visas as required by the Accession Act.

Should they opt for the implementation of the common regime, new Member States will have to accept all documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis, thus avoiding any distinction as regards the issuing Authority. The extension of the recognition rules to the documents issued by other new Member States is possible for new Member States participating in the unilateral recognition regime of Schengen documents.

New Member States have to communicate their decision to the Commission. The Commission will publish this information and ensure in this way that the whole system is transparent. A new Member State could nevertheless refuse entry to third country nationals whose names are on its national list of alerts.

The proposed system is limited to the transit purpose. Thus, it is not aimed at replacing the issuing of national visas by new Member States for short stay. Consequently, in compliance with the existing rules, new Member States have the possibility to issue multi-entry national visas for short stay which could be valid for one or more years in order to facilitate the mobility of third country nationals, holders of Schengen documents, who need to travel frequently to a new Member State.

This instrument will be adopted by co-decision.

1.2. EP and Council Decision establishing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by the Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein for the purpose of transit through their territory.

The Decision proposed is based on Article 62(2) (a) of the Treaty establishing the European Community. As stated above, Article 62 (2) (a) deals with measures establishing "standards and procedures to be followed by Member States in carrying out checks on persons at such borders. The introduction of a simplified regime for the control of persons at the external borders is based on the compulsory unilateral recognition of residence permits issued by a third country as a valid authorisation to cross the external borders of the Member States. Again as regards a third country national who is in possession of a resident permit from Switzerland or Liechtenstein, it is to be considered that such a person would not be a threat to public policy or would not represent a risk of illegal immigration.

The proposed Decision thus foreseeing the establishment of a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition regime by Member States fully participating in the common area and by new Member States for which the Schengen acquis is legally binding upon accession. The recognition is limited to the transit purpose. The implementation of the recognition regime is mandatory for Member States fully participating in the common area. For new Member States participating in the EP and Council Decision allowing the unilateral recognition by them of documents issued by Schengen States and other new Member States as equivalent to national visa for the transit purpose, the implementation of the present instrument is optional during the transitory period till the date to be decided by the Council for their full integration into the Schengen area. This distinction is necessary in order to avoid imposing upon new Member States additional obligations during this period.

Prior to their full integration within the common area, new Member States have the possibility to decide whether they will participate in the recognition regime and they have to notify their decision to the European Commission. The Commission will ensure the publication of the relevant information. The recognition regime will be applicable to all third country nationals, submitted to a visa obligation according to Annex 1 of Regulation 539/2001, who are holders of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein. A list of these documents is annexed to the Decision. The system proposed does not in any way affect the rules of the Schengen acquis as regards procedures and verifications required for crossing the external borders.

As the proposed system is limited to transit, it does not affect the possibility of Member States to issue multi-entry visas for short stay, valid for one or more years in order to facilitate the mobility of third country nationals, holders of residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein.

Pursuant to Council Decision (EC) 2004/927 this instrument will be adopted by co-decision.

2. SUBSIDIARITY AND PROPORTIONALITY

Article 5 of the EC Treaty provides that "action by the Community shall not go beyond what is necessary to achieve the objectives of this Treaty". Action taken by the Community must be the simplest form of action possible that enables the proposal to attain its objective and to be implemented as efficiently as possible. In this spirit the proposed legal instruments chosen to establish common principles for the introduction of a unilateral recognition regime are:

- A Decision allowing new Member States to recognise unilaterally certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis as well as similar national documents issued by other new Member States during the transitory period till the full integration of new Member States into the common area. Participation in the regime is optional.

- A Decision on the unilateral recognition by Member States of the certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein as equivalent to visa for the transit purpose. The aim is to facilitate transit via the territory of the Member States by forgoing the need for transit visas for the holders of such residence permits issued by these two countries. The proposed regime is mandatory for Member States fully implementing the Schengen acquis. Participation in the recognition regime is optional for new Member States during the transitory period till the date of their full integration into the common area, date from which the recognition regime becomes compulsory.

The objective pursued by the above mentioned proposals, that is the introduction on a temporary basis of common rules on unilateral recognition of certain documents by new Member States as well as the introduction of a common regime for unilateral recognition by Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein, can only be attained through action at the Community level, as no Member State would have the possibility to adopt purely national measures achieving the desired effect.

The Community action has opted for measures that would allow the proposal to attain its objective and be implemented as efficiently as possible. In this spirit, two different legal instruments have been chosen taking into account the objectives foreseen. For the first proposal, an EP and Council Decision is the appropriate legal instrument for the optional implementation by new Member States of common unilateral recognition rules which constitute a temporary derogation of the existing rules for mutual recognition. For the second proposal, an EP and Council Decision is chosen in view of the fact that the proposed provisions foresee the setting up of a permanent regime of derogation from the current mutual recognition rules, allowing the unilateral recognition by all Member States fully implementing the Schengen acquis of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein.

3. CONSEQUENCES IN RELATION TO THE VARIOUS PROTOCOLS ANNEXED TO THE TREATY

The first proposed EP and Council Decision is addressed exclusively to new Member States introducing a specific transitory regime allowing them to unilaterally recognise certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis and similar documents issued by other new Member State(s). The proposed Decision is optional and would be applicable by a new Member State till the date to be decided by the Council in compliance with Article 3 paragraph 2 of the 2003 Act of Accession. By its own nature, the regime established by this proposal can not imply the variable situation as laid down by the protocols on the position of the United Kingdom, Ireland and Denmark.

The proposed EP and Council Decision concerning the unilateral recognition by Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein as equivalent to the transit visa falls within Title IV of the Treaty and is therefore affected by the "variable geometry" arising from the Protocols on the positions of the United Kingdom, Ireland and Denmark. The proposal for a Decision builds upon the Schengen *acquis*. Consideration must therefore be given to certain consequences arising from the various Protocols:

United Kingdom and Ireland

Pursuant to Articles 4 and 5 of the Protocol integrating the Schengen *acquis* into the framework of the European Union, Ireland and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, which are not bound by the Schengen *acquis*, "may at any time request to take part in some or all of the provisions of the *acquis*". The proposal for a Decision constitutes a development of a part of the Schengen *acquis*, in which the United Kingdom and Ireland do not take part, in accordance with Council Decision 2000/365/EC of 29 May 2000 concerning the request of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and Council Decision 2002/192/EC of 28 February 2002 concerning Ireland's request to take part in some of the provisions of the Schengen *acquis*. The United Kingdom and Ireland are therefore not taking part in its adoption and are not bound by it or subject to its application.

Denmark

Under the Protocol on the position of Denmark annexed to the EC Treaty, Denmark does not take part in the adoption by the Council of measures pursuant to Title IV of the EC Treaty, with the exception of "measures determining the third countries whose nationals must be in possession of a visa when crossing the external borders of the Member States" or "measures relating to a uniform format for visas" (former Article 100c). Where, however, as in this case, the proposals constitute a development of the Schengen *acquis*, Article 5 of the Protocol states that, "Denmark shall decide within a period of six months after the Council has decided on a proposal or initiative to build upon the Schengen *acquis* under the provisions of Title IV of the Treaty establishing the European Community, whether it will implement this decision in its national law".

Norway and Iceland

Pursuant to the first paragraph of Article 6 of the Protocol integrating the Schengen *acquis*, an Agreement was signed on 18 May 1999 between the Council, Norway and Iceland in order to associate these two countries with the implementation, application and development of the Schengen *acquis*.[17] Article 1 of this Agreement states that Norway and Iceland are associated

[17] OJ L 176, 10.7.99, p. 35.

with the activities of the EC and the EU in the fields covered by the provisions referred to in Annexes A (provisions of the Schengen *acquis*) and B (provisions of European Community acts which have replaced corresponding provisions of — or were adopted pursuant to — the Schengen Convention) to the Agreement, and their further development. Under Article 2 of the Agreement, Norway and Iceland implement and apply the provisions of all acts or measures taken by the European Union amending or building upon the integrated Schengen *acquis* (Annexes A and B).

The present proposal builds upon the Schengen *acquis* as defined in Annex A to the Agreement. The matter must therefore be discussed in the "Mixed Committee" provided for in Article 4 of the Agreement to allow Norway and Iceland "to explain the problems they encounter in respect of" the measure and "to express themselves on any questions concerning the development of provisions of concern to them or the implementation thereof".

4. ARTICLE-BY-ARTICLE COMMENTARY

4.1 EP and Council Decision (EU) No ….. introducing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by Czech Republic, Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Hungary, Malta, Poland, Slovenia, Slovakia of certain documents as equivalent to their national visas for the purposes of transit through their territories

Article 1

The Article specifies the purpose of the Decision, which is to introduce a simplified regime for the control of persons at the external borders based on allowing the new Member States to recognise unilaterally, as equivalent to their national visas, documents issued by Member States fully participating in the common area and documents issued by other new Member States. This derogation from the current recognition rules in the acquis is limited to transit through the territory of the new Member States. The regime is applicable to all third country nationals submitted to the visa requirement according to Regulation 539/2001. Family Members of citizens of the Union who have exercised their right to free movement within the EU are also beneficiaries of the common rules.

Article 2

The proposal follows an optional approach allowing the new Member States to decide whether they use the derogation regime or continue implementing the current rules. New Member States opting for the implementation of the common rules unilaterally recognize certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis. The list of documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis covers the uniform visa and the long term national visa as described in the Articles 10 and 18 of the Schengen Implementation Convention respectively, and all the residence permits issued by these countries listed in the Annex IV of the Common Consular Instructions. All documents issued by all Member States fully implementing the Schengen acquis without any distinction as regards the issuing Member State are covered by the recognition regime. The objective pursued is to preserve the equal value of all documents issued by the Schengen States.

Article 3

New Member States that have decided to implement the common rules recognizing the documents issued by the Schengen States may, in addition, opt for the recognition of documents issued by other new Member State(s). In an Annex to this Decision there is a list

of the documents issued by the new Member States which could be subject of such recognition.

Article 4

Inspired by the duration of the transit mentioned in the Common Consular Instructions, the proposed duration of the transit period has been set at five days. This period should be sufficient for covering any transit requirement through the territory of a new Member State. Since the recognition regime concerns different categories of Schengen and national documents of varying lengths of validity, the proposed system opts for a general framework defining the minimum acceptable length of validity of the documents concerned. Consequently, the period of validity has to exceed five days from the day of entry into the territory of the new Member State. As concerns the uniform visa allowing one entry (and short stay), it is foreseen that once used for entry to the common area, it can be used again as valid authorisation for purposes of transit through the territory of a new Member State on the return-trip of the holder back to the country of origin.

Article 5

New Member States have the obligation to communicate to the Commission, within a specific time period, their position concerning their eventual participation in the common recognition regime. All relevant information submitted by the new Member States, will be published by the Commission in the Official Journal of the European Union.

Article 6

Standard provision

Taking account of the "two step Schengen implementation procedure", the proposed recognition regime will cover the whole transitory period until the date specified in the Council Decision which will be adopted in conformity with Article 3(2) of the 2003 Act of Accession.

Article 7

Standard provision.

4.2. EP and Council Decision (EU) No ….. establishing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by the Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein for the purpose of transit through their territory

Article 1

The Article specifies the purpose of the Decision, which is to establish a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition of residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein as equivalent to their visa. The purpose of this recognition is limited to the transit through the Schengen territory or the territory of the new Member States.

Article 2

The proposal follows two different implementation mechanisms:

(a) Member States that have fully implemented the Schengen acquis are obliged to unilaterally recognise all residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein which are listed in the Annex;

(b) New Member States that have decided to implement the Decision … and recognised unilaterally the documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis, may chose to participate during the transitory period till their full integration into the Schengen area ("optional participation"). In particular, new Member States that have already opted for the unilateral recognition of the documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis and documents issued by other new Member State(s), could in addition decide to recognise all the residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein which are listed in the Annex. The common recognition rules will become mandatory for them after their full integration into the common area.

Article 3

Inspired by the duration of the transit mentioned in the Common Consular Instructions, the proposed duration of the transit period has been set at five days. This period should be sufficient for covering any transit requirement through the territory of Member State(s). The validity of the documents listed in the annex has to exceed five days from the moment of entry, thus covering the whole period afforded for transit.

Article 4

New Member States have the obligation to communicate to the Commission, within a specific time period, their position concerning their eventual participation in the common recognition regime. All relevant information submitted by the new Member States will be published by the Commission in the Official Journal of the European Community.

Articles 5 and 6

Standard provision